

حيات

اداره مركزي :

آفقرده ، استانبول جاده سنده آفقره
معارف امينلى باشدهكى دائره

استانبول بوروسى :

استانبولده ، باپقالى جاده سنده ۸۷ نورهده
دائره مخصوصه

نسخه سى هربرده ۱۰ غرورده

سنة لکى پوسته ايله ۵ ليرا

(اجنبى مملکتلر ايچين ۵ دولار)

ابونه و اعلان ايشلرى ايچين استانبول بوروسه

مراجعت ايديلير

يازي ايشلرينك مرجعى آفقره هر نورهده

حيات دأماحيات ... دنيا دأها جوق حيات قاتالم ...

- يجه -

۲ نجى جلد

آفقره ، ۲۷ تشرين اول ، ۱۹۲۷

صاى : ۴۸

بويوك غازينك تورك كنجكمه خطابه سى

مخترم افتدبيرلر! سزى كونلرجه اشغال ايمده اولدورده و تفرعاتنى نظم
اك نهايت ماضى اولمده بر دورك حطايه سيدر . بونده ملتم و مستقبل
اولاد لر بمن ايچين دقت و يقظى دعوت ايمده بيلد جك بعضه نكطه لر تبارز
ابتديره بيلمشمم كنديمى بختبار عدايمده بكم .
افتدبيرلر، بويانا مملدى حياى ختام بولمده فرصه
ايمده بولمده بويوك بر ملتك، استقلالنى ناصل
قازانديغى و علم و فنك اك صوك اساسلر
مستند مى و عصرى بر دولتى ناصيل قوردوغى
افاده بولالمشم . بويوكده واصل اولديغى
نتيجه، عصرلرده برى بكمده مى مصيبتلر
دوغوردوغى انباهلر و بوعزيز وطنك هر كوشه سنى
صولايانه قانلر بولمده . بونجيمى تورك كنجكمه
امانت ايديرم .

غازى سويله يور

دو بويور قلبنك ثورسندده چليك سوزلرني ،
طونج عكسلر يايور مملكتك هر طاشنه ؛
ناصل آلدسه باش اوستنده اوشاهين يرني ،
حقيدر ، قابلاسه تاريخى بوسس نك باشنه ...

سويله يور، ديكله: سسك كوكله يالوارديني كون
دويانك، ديكله: سسك وارسه اوشاهيندى سسك .
ديكله: بل باغلادينك داغلى قار سارديني كون
بوسسك صاحبي صوك بولده نونجيكدي سسك !
آفقره ، ۲۷ تشرين اول ۱۹۲۷

فاروق نائف

اي تورك كنجكى! برنجى وظيفه ك تورك
استقلال و تورك جمهوريتنى الى الابد محافظه و مدافعه ايتكمده .
(غازينك سسى بوراده آغور بر اداى مؤثر آلدى، آغوردى
و آغورمى .)

موجوديتك و استقلالك بطة نمى بودر . بونمل ، سسك اك قيمتى

مقدس يمين

غازينك كنجكمه خطاب ايمده نطقى، بونوره مملكت كنجكى طرفدوره حقيقى بر وجه و هيمايه قارشيلامدى . ۲۳ نسيبه اول بازار
كونى دارالفنونه طويلاناه منور كنجك بوعلاوى خطايه مقابله ايتدبيرلر : — بويوك غازينك نوديع ايتديكى مقدس اماتنى بونوره
موجوديتلر محافظه و ايجاب ايدرسه دامار لمزده كى قانك صوك داملاسنى ده بوبولده فدا ايمده بكم .

بولما ، دارالفنونه مدرسلى نامه مصلح الدين عادلى بك جواب بردى :

— كنجلر، سزه غبطه ايديرم، چونكه انقد بزمك مبدعى بويوك غازى، اك مقدس اماتنى، جمهوريتنى سزله امانت ايديرم .

آقاده می مدینه سی حقنده کی آنکه نمز

آغا اورغلو احمد بك

آقاده میسر عصری ومدنی برملت تصور دکلدن .
بوخصوص اوزرینه وقتیه « اتحاد و ترقی » رجالتك
دقتی جلب ایتکدن و « ترجان حقیقت » غزته سنده
بوکا عائد مقاله لر یازمقدن فارغ قالمدم .

قدرتلی آلریله روسیه بی آوروپا اقوامی عائله سی
ایچنه سوق ایدرهك مدنیك دیره و عصریک دیره
بوپوك پترو - ماضینك عنعنه لری ایله مشبوع اولان
موسقووانی بو عملیه ایچون مساعد کورمه دیکندن -
تمامایکی وعین زمانده ده آوروپا ایله مناسبت وعلاقه سی
قولای اولان بر مفر حکومت تأسیسی دوشوندی .
پترسبورغ بودوشونجهك محمولدر . شهرک عل
طاشلرینی آنارکن - پترو - بوشهره وروسیه به جان
و روح ویرهك دیگر ایکی مؤسسهك ده تلرینی
قورمقه ایدی . بریسی دارالفنون و دیگر آقاده می !
۱۷۰۰ ده پترسبورغ بنا ایدلدی و ۱۷۲۴ سنه سنده ده
آقاده می و دارالفنون تأسیس اولوندی . بو مؤسسه لك
روسیه به علم و فن و صنایع نفیسه ساحه لرده ایفا
ایتمش اولدیلرلی خدمت اوقادار واسع دركه بوكون -
یالكز روسجه بیلن برذات - عرفان بشرك هر هانکی
بر شعبه سنده ایستدیکی تدقیقاتی یاغقه و هر هانکی
برملتك ادبیاتنه کی غلله اثرلری اوقومغه قادردر !
روس لسانی ، ادبیاتی ، موسیقیسی ، علم و فنی ایه -

بوکونکی مدنیت عمومیهك مستقل عامللرنددر .
ایشنه ، مدنی بردولت ایچون آقاده مینك درجه
لرؤمنی کوسترمكه ، میدانده اولان بو حقیقت یالكز
باشنه کفایت ایددر .

دارالفنون مدرسه لرده اورام غالاتنی بك

بن ، آقاده می دیملکه لسان ، ادبیات ، تاریخ ،
علوم و فنونك بالجله شعباتیه اشتغال ایددهك مختلف
انجمنلردن مرکب بیوك بر علم مجلسی آكلارم .
آشاغی بوقاری ، عین قوت صرفیه مشترکاً پایله حق
ایشلرده موفق اوله بیلیمك ایچون ، ایشجیلرک بیلکی
واکلایشلرلنده ناصل برنجانس آرامق لازم کلیرایسه
آقاده می بی تشکیل ایددهك اولان اعضالر میانده ده
بهمه حال ، حقیقی علمی برنجانس آرامق لازم کلیر .
بونجانس ، کرک دارالفنون داخلنده ، کرک خارجنده
چالیشان وساحه فعالیتلری بالنسبه محدود اولان علمی
انجمنلر اعضاسی میانده آرزو چوق موجوددر . لکن ،
تشکیل ایدلسی آرزو ایدیلن لسان آقاده میسنه نامزد
کوستریلهك اعضا میانده ، کبریه جکلری ساحه
فعالیتك کنیشلکی واسول مخصوصه به توفیقاً چالیشلمسی
ضروری اولان علم السنهك بتون شعباتك هنوز
بزده لایق وجهله و علمی بر صورتده انکشاف
ایتمه سی یوزندن ، حال حاضرده حقیقی علمی بر

ارهم عزت بك

صوروپورسکز :

— بزه آقاده می لازمی ؟

محترم ادیب ، یعقوب قدری بك آرقاداشمز :

— مطلقاً لازمدر .

دیپور . قطعی بر فکرم یوق . بردن بره :

— اوت ...

دیه بیلیمك ایچون جوق اولدن حاضرلانش
اولق لازم . مع مافیه ، بر نقطه وار : شعر ...
دیه وجعلی بر نعره ؛ ادبیات ... دیه صوگنر بر
بدمستی ؛ یکی لسان ... دیه حدودسز بر آوق
صابوقل هرکون کوزلرمزی کور ، قولالرمزی
صاگیر ایدیور ! بو ، محق ...

اگر ، آقاده می ... بونعره بی ، بوبدمستی بی ،
بو آوق صابوقلنی بوق ایددهك ؛ حقیقی صنعتکاره
وصنعتك کندینه یول آچاق ؛ ای بی کوتورن ،
کوزله ده کوزله دن آیراجقه :

— های های ...

سزده کورولمه یور ، بو سوز دوغرودر . ظن
ایدیورم که بونك سببی بر پارچه ده هنوز تام
انقلاب وعمل حیاتی ایچنده یاشامقده اولمقلقمزدر .
فرانسز انقلاب کیری دورنده آلمانیا ده اك
اورپژینال متفکرلر یتیشیرکن فرانسه ده بویه
بر فکری حیات کورولمه یوردی . انقلاب حیاتی
سونونجه ژوزف مایه ستر ، سن سیمونییه نلر ،
نهایت اوکوست قونت یتیشدی . انقلاب
زماننده آلمانیا به نظراً فلسفی ساحه ده جورا -
قلاشمش کی کورونن فرانسه قیسه زمانده
اورپژینال متفکرلره صاحب اولدی .

خلاصه تورک حیاتی اجنبی مملکتنده نشر
ایدهرکن عجمی وعجول مخابرلر کی داورا نماییکز .
تورکیایی داها یاقیندن ، بالخاصه علمی کوزله
کورمکه چالیشیکز . اووقت ویردیکیکز حکملردن
برقسنك دوغرو اولمادیقنه سزده اینانا جکسکز .

محمد امین

دیگزمی ؟ اوقودیکزسه تورک منورلرینك
کندی محیطلرلنده باباچقلری تجربه دن چیقاق
بر فکر منظومه سی وجوده کتیرمك احتیاجنی
دویمادقلرینی ناصیل ادعا ایدیورسیکز !

(حیات) ك ، دیگر مجموعه لك غرب
فیلسوفلری آراسنده دولاشلرینی طبیعی بولمالیسکز .
هر تورک متفکری وضوح حاصل ایددهك
اوقادار مسئله لر قارشیسنده درکه بونی غرب
فیلسوفلرینك فکرلریله تنور ایلهرك بولق
ایسته مه سی غایت طبعیدر . آلمان روحنی بارز
صورتده حار اولدیغنی ادعا ایله دککز قانت ده
« هیوم » ك ، روسونك فلسفه سی ایچنده
دولاشه رق سیسته منی تأسیس ایتدی . وجوده
کلن فکر منظومه سنده آلمان روحنك ، کوچو .
کلکندن اعتباراً بسله ندیکی دینی تلقینك تأثیری
قادار انکلیز هیومك ، ژنه ولی فیلسوف روسونك
مؤثریتی اوقادار زیاده در .

شیمدی دیه جکسیکز که بویه بر متفکر

بو احتیاجی دویمادینی حقنده کی فکریکز جوق
یاکلیشدر . باقیکز . ده (حیات) ك ایلک
نسخه لرلنده سزه خطاب ایله بن مقاله محرری شویه
دیوردی : « شیمدی اویه بر متفکره احتیاجز
وارکه استقلال حربی نسلنك تجربه دن ، حیات دن
اوکره ندکلرینی برسیسته م ، بر منظومه افکار
حاله صوقابیلین ، طبیعتك قانونلریله برلشدیرهك
برکل حالنده ایضاح ایدده بیلین . بوسایه ده
تجربه نك ویردیکی قناعتلر فردلرک بوندن صوکرکی
حرکتلرینه مؤثر ایمانلر حاله کله بیلین . تورک
ملتی کندی ایچنده بویه بر متفکر ، بویه
بر فیلسوف بکله یور » [۱] انقلاب و حیات
حقنده کی تلقی اسمنی طاشییان دیگر بر مقاله
[۲] ده عینی مدطایی اورتایه قویویور .

سز بو مقاله لری ترجمه ایتدیروب اوقو .

[۱] حیات . صافی ۳ صحیفه ۳ (اسکی و یکی
نسلک دوشونجه لری آراسنده کی فرق) اسمنده کی مقاله دن

[۲] حیات . صافی ۴ صحیفه ۲

بوکا محتاجز . یعقوب قدری بك دوستمزه
برلکده بردفمه داهانكرار ایدہ بیلیرز :
— بزہ مطلقا برآقادمی لازم در .

۱. ج. بك

آقادمی مسئلہ سی حقدہ سرد ایدیلن برجوق
ترددلی ملاحظہ لرہ حق و برمیور دہ کیلم . فقط
غرب آقادمیلری درجہ سندہ علمی او توریته بی حائز
آقادمیلرک تشکلی بکدرسہك داهان جوق زمانلر
انتظارده قلاجفمزہ شبہ ایدیلہ سین . بچہ آقادمی
بر علمی محیط اولاجقدرکہ اورادہ علمی وفکری
حرکتلر نشو ونما سی ایچون اك مساعد بر ساحہ
بولاجقدر .

برہانہ مہامہ بك

آقادمی حقدہ کی فکر م شودر :
« آقادمی » یہ لزوم یوقدر و انقلاب نسل
طبیعی منبعلدن طویلانمش یکی وحقیقی صنعت اثرلری
یارا تجمہ قدر بو مسئلہ موضوع بحث اولاملیدر .
لایعوت صنعت اثرلرینک هیچ بری تشویق و حامیہ
کورمک صورتیلہ وجودہ کلمہ مشدر . بالعکس لایعوت
اثرلر صاحب لری نہ (آقادمی) قایلرینی آجش و یا خود
باشلرینہ صمیمی بر شرف و شہرت تاجی کتیروب
قوی مشدر . بزم ایچون برشی لازم در : اودہ لسانمزی
تصفیہ ایدہ جک ، متخصصلردن مرکب و معارف
ادارہ سندہ مربوط بر ہیئت . . بونی طویللامالی بز .
بزده تأسیس ایدیلہ جک بر « آقادمی » بعضیلرینہ
(سینہ کور) اولاجاق و بعضیلری ایچون دہ آراسیرہ
(جائزہ) سندن انتفاع ایدیلن بر باب احسان
ماہیتی آلاچقدرکہ ہر ایکسی : تحمل فرسادر .

ج. بك

« مؤسسہ » می عالم و صنعتکاری دوغورور ،
یوقسہ عالم و صنعتکاری « مؤسسہ » بی یاراتیر ؟
بوعومی مسئلہ حل ایدیلرہ « آقادمی لازمی ؟ »
سؤالنک جوابی قولایلا شیر . اگر سادہ جہ مؤسسہ لک
احداثیلہ علم و صنعت یاپیلا بیلیم سی ممکن اولسایدی
اووقت دارالفنون و طب فاکولتہ مرک برر « تدریس
مؤسسہ سی » دکل برر « علم مؤسسہ سی » اولملری
لازم کلیدی . حالبوکہ بیلورزکہ بو مؤسسہ لرمز
داهان ہنوز حتی بر جوق نطفہ لردہ بک کری برر
تدریس مؤسسہ سی اولقدن قورتولاماشلردر . بچہ
دارالفنونمز و طب فاکولتہ مز طرزندہ بر آقادمی یہ
لزوم یوقدر . یاپیلاجق ایلک ایش دارالفنون و طب
فاکولتہ مز برر « علم مؤسسہ سی » حالنہ صوقاییلہ جک
شرائطی احضاردر . اووقت آقادمیلر کندیلک لردن
براحتیاج حالندہ دوغار .
بوکون تشکیل اولوناجق بر آقادمی ، بر معاش
مؤسسہ سنک فوقتہ بوکسہ لہ مز !

م. مہودت بك

اك كوچوك حكومتلر دہ بیلہ آقادمی بولون دینی
حالدہ تورکیہ مك بوندن بحر و مینی بك الیم در . آقادمی
اولادن دیل بریشانلی ازالہ ایدیلہ مز .
اون بش سنہ اول حكومتجہ علمی بر ہیئتہ
یادیریلان « فلسفہ لغتجہ سی » لسان و ترجمہ شاشقنلغی
اوندہ آلتی رفمہ موغن اولشدی . آقادمی سایہ سندہ
بواساس توسیع و تشمیل ایدیلرہ . . . مثلاً « سوسیالیزم »
(معشریہ ، اجتماعیہ ، اشتراکیہ) شکلندہ ، عصر
لردن بری (وحدت وجود) ایلہ ترجمہ ایدیلن
(بانثہ یزم) ی (کلیت الہ) کبی غیر مانوس بر
تعبیرلہ ، ایز و تأثیرلرک یکون عمومیسنی افادہ ایدن
و منطقدہ استعمال ایدیلن مشہور « انفعال » اصطلاحنی
(احتراض) کبی کولونج بر لفظلہ قید و ترجمہ دہ
دوام ایدہ جکز . اونك ایچندرکہ احتوا ایلہ دیکی
ترکیبلرک قارشینہ فرانسزجہ لری قونامش اولان
تورکجہ بر اجتماعی مقالہ بی اکلماق کوچ در . حکومت
آقادمی نك اسکی ویکی اصطلاحلرہ عائد قرارلرینہ
مؤلفلری تابع طونابیلیر . اواصللاحلرہ کورہ
یازیلایان ثاری رسما قبول ایتز . - آقادمی ، بحارلرک
اجنبی اصطلاحلر قارشینہ سندہ وضعیتی نہ ایسہ اونی
تحقیق و تطبیق ایتملی در . یعقوب قدری بکک ایستہ دیکی
آلاچہ تورکجہ بی آذربایجانندہ یاقیندن تدقیقہ ، وفق
اولدم : اورالردہ منورلر ، محررلر ، مکتب طلبہ سی
(معلم ، محکمہ ، حکومت ، مدنی) کبی بک زیادہ
معروفز اولان اصطلاحلردن هیچ برنی قولانماز :
(اوجیتیل ، قازامات ، غوبرنات ، سیویلیرہ)
الح دیرلردی . رابطہ لردن باشقہ هیچ بر علامت ،
لسانلرینک تورکجہ اولدیغنی اثبات ایدہ مہ یوردی .
- آقادمی ، تورکجہ کوکلردن یکی ترکیبلر احداث
ایتملی در . بودیل ، باشقہ تورلو ایشلہ تیلہ مز ؛ بوندن
صوکرہ عربی ، فارسی ، اجنبی لسانلردن ضروری
اصطلاحلری آلمالی در . - آقادمی یہ لاقلا اوچ لسان
بیلن ذوات آلمالی و وقتلرینی اشغال ایدن ہر نوع
عائلہ دن ازادہ و صرفہ قیلنملی در .

مہین مہامہ بك

مادام کہ فاکولتہ مز ، دارالفنونمز ، مدرسلرمز ،
متخصصلرمز ، عاللمز وار . بونلر اولیورده آقادمی
ایچون اولاماسون ؟ ظن ایدرم کہ موجود عرفان
مؤسسہ لرمزہ علاوہ ایدیلہ جک بر آقادمی ہیئت
مجموعہ ایلہ متناسب اولقدن کری قالمایہ جقدر .

مفی سرا بك

آقادمی لازم می ، دیکلی ؟ بو سؤال مخاطب
اولادن اول و اولقدن صوکرادہ دوشونمدم .
یازیلانلری دہ اوقودم . بیلیم جوقی محذولیدر ،
نہ در ، بوتون اوفکرلر ایچندہ ہم اندیشہ لریمہ جواب
و برہن سطرلری کورہ مہ دم . آچیقجہ سوبیلہ ہم ،
بن آقادمی یہ طرفدار دیکلم و بونی بللی باشلی اوچ
سیبہ استناد ایتدیر یورم :

۱ - مجلس اداره اعضاقلری و داهان مختلف
صاندالیلر ، انحصار اداره لری ایچین ایچین قاینان
بر احتراض اویاندیر مشدر . آقادمی ، بوکا یکی
بوکسہك برآلو دالغاسی علاوہ ایدہ جقدر . بودہ
ایشک اندیشہ یہ دکر اخلاقی جہہ سیدر .
۳ - آقادمی طورینہ آنجاق سلطہ عصاسیلہ
چیقلیر و عمومی معلومات صاغلان بر مردیون
صاییلماز . صلاحیتی اثرلردن آتش قاج کیشیمز
وار ، کہ بوکون بویلہ برایتہ کلمہ نبضلرمز و وروور ؟
۳ - آقادمی اعضاقلنی پاراسز یا بقی ؛ یالکیز
بر لطیفہ اولدینی مدتیہ قیمتلی در . کرچہ بو تدبیرلہ
احتراض یانفینی باصدیریلیر ؛ فقط بوکامقابل « آقادمی » .
جیلریمز حتی کتاب آلامایاجق الیم بر حالہ دوشورولمش
اولور . ایسی مسألہ بی (احتیاج) ك الہ بر اقفدر .
و اویلہ صانیورم ، کہ آقادمیلر تأسیس ایدیلہ مز ،
تأسس ایدہر .

مہین عالی بك

(غوتہ) ، شیشہ ایچندہ کی یاپمہ انسانہ شویلہ
سویلہ تیور :
« طبیی اولان شیشہ بوتون جهان آنجاق کافی
کلور ، صنی اولان شیلر ایسہ بالعکس محدود ،
قابالی فضایی ایستہ لرلر . »
اعضاسی (ہومونکولوس) لردن مرکب
اولاجق و بودہ عالیجنابانہ برشکلہ اعتراف ایدیلہ جکسہ
دیگر علمی مؤسسہ لریمز آراسندہ بردہ (آقادمی) نك
بولونما سندہ نہ بآس وار ؟

مفطی نویسی بك

مملکتیمزك عرفان حیاتی تنظیم و تنسیقہ شدتلہ
محتاج اولدیغمزہ قائم . بونك ایچون صلاحیتی نام
علمی بر ہیئتہ مطلق صورتدہ لزوم واردر . آنجق
آقادمی ایچون اولان نشریات و تدقیقاتیلہ بو بابیہ
لایق شخصیتلر بولق لازمدر . ادبی و علمی سلطہ سی
اعتباریلہ بوکون ایچون بو عنوان و بو بابیہ قاج
قاج آدامز بحق لایقدر ؟
فکریمجہ شیمدیلک آقادمی بی تشکیل ایتملی مز .
بونك تشککنہ انتظار ایتلی مز . علم و عرفان حیاتی
تنسیق ایچون بوکونکی مؤسسہ لریمزی تقویہ ایتک
دما خیرلیدر . تعلیم و تربیہ ہیئتیمزی ، دارالفنونمزی
تقویہ ایدلم . نشریات عاللمز دما فیضلی برانکشافہ
مظہر اولسون . آقادمی بوندن صوکرہ یارینک
ایشی اولاجقدر .

جاذب عنوانلرہ قولایچہ نائلیت قورقارم کہ مساعی
قابلیتمزی ضعفہ دوچار ایدر .

زکی مسعود بك

آقادمی مسئلہ سی حقدہ قطعی بر مطالعہ سرد
ایدہ بیلیمک ایچون اول امردہ بونك صورت وضعی
تصریح ایتک لازمدر . آقادمینک ماہیتی وغایہ سی

نه اوله جقدر ؟ كوستريله جك ماهيت و غايه به كوره مطالعه دكته بيلير . اكر آرزو ايدلن آقاده مى آوروپاده كى امثالى كى تحريات و تدقيقات علميه ايجون تشكيل ايديله جك ايسه هنوز مقدار كافى عالمرى موجود اولامسنه بناءً بونك بوكون تأسيسه امكان يوقدر . مقصد ، علم ايله اشتغال ايدم جكلر ايجون برسینه كور تأمینی اولدینی تقدیرده اعضاسی معاشی بر هیئت وجوده کتیر یله بیلیر . فقط بواقاده مى اوله ماز . آقاده میلر ، عالمر ايله وجود بوله بیلیر سه ده ، اولری یتیشدیره جك باشلیجه عامل دکلدر لر . علم وصنعت شبهه سز حایه به محتاجدر . فقط بوحایه نك مطلقا بر آقاده مى به اعضا اولق سورنيله تأمینی ضروری دکلدر . حرب عمومینك حیات اجتماعیه ده یادینى هر ج و هر جكك مشوم بر نتیجه سی اوله رق آرزوق اعتباردن دوشه ن علم وصنعت اربابی حایه ايجون دنیاك اك مشهور آقاده میلرینه مالک اولان فرانسلر بيله باشقه چاره لر تحریسه مشغولدر لر . بيم فكر بجه آوروپاده كى معناسیله آقاده مى علم دنیاكك آتیا تحققی ایدم جك بر ایدم آلی اولوب اوکا دوغرو بوریمك شبهه سز لازمدر . فقط شمدیدن حقیقی عنصرلری موجود اولدقه معنوی شان و شرفندن زیاده باره سنه طبع ایديله جك برایش هیئتی شكلنده تأسيسی قیمتك اك بیوك عاملی اولان علمی اوتوریته سنی تنزیل ایدم بیلیر . طبیعی دیل هیئتی كی معین بر غایه به معطوف رسمی انجمنلر مطالعاتم خارجنده در .

کتابی یازمق اولاجقدر ... بر طرفدن اولجه تحصیل طریقله لسانه داخل اولان لایعد عربجه و عجمجه ، دیگر طرفدن ترقیات مدنیه و زمان ايجابی اوله رق برجوق غرب کله لری لسانه کیر بورلر . فقط بونلرک تعریفلرینی وقاعده لرینی برابر آلمق موافق دکلدر . ایشه آقاده مینك بوكاده بر چاره دوشونمی اك مهم وظیفه لرندن بری اولاجقدر .

شاعر اعظم عبدالرحمن حامد بك

(آقاده مى) برینه قائم اولق اوزره و قتیله بزده پدرم خیرالله افندینك ده داخل اولدینی بر (انجمن دانش) واردی . بالطبع ادبیات ده داخل اولدینی حالحه اعضاسی هب علم وفن متخصصلرندن اولق لازمکن بوانجمنه « دارالتخصیصین » عنوانی ویرلسی یا خود ساده جه « بیلکی بوردی » دنیلمی طرفداریم . بواعضا اول امرده یدی سکز کشیدن زیاده اولماق اوزره رئیس دولت بولونان ذات عالی طرفندن انتخاب بیورمالی و صکره دن کیره جك اولانلرده اولکیرلر طرفندن انتخاب و توصیه اولمالیدر . بیلکی یوردنده هر شیدن اول نه یالمق اقتضا ایدم جککی اورایه داخل اولانلردن اوکر نه جکر . بناءً علیه خارچدن بو خصوصده بزم مطالعه بیان ایتمه مزه لزوم یوقدر . بولزومسزلنی سزده تقریر ایتدیك كزدن اولمالی كه بنده كزدن یالکز اون سطرلق بر مطالعه نامه ایستورسکز .

دروغور عبدالصمد بك

بر « دارالفنون » مزبولوندینی كی بر آقاده میامزده بولوناجق ؛ بیوك غرب ملتربنك دیل و علم و مؤسسه لرینه مائل مؤسسه لره مالک اولمایه دوغرو بوكسلك ايجون كندی قانادر مزی ملی شائقه لر مزله ایشلمه به مجورز . حرثی ساحه لرده آنجاق اوز عنصرلر مزدن استعانه ایدم بیلیرز . ۱۹۸۰ نومرولو (اجتهاد) ك « تورك آقاده میاسی ناصل اولمالی ؟ » و ۱۶ كانون اول ۱۹۲۵ تاریخی (اجتهاد) ك « آقاده میا مسئله سی » عنوانی مقاله لری دخی بوكون شایان التفات کورولسه کرکدر . دیل ، ادبیاتی ، صناعاتی اولان بر ملتك ، بوملی وعضوی عناصر اجتماعیه بی ایلرله ته جك ، و بوكسلكه جك تنظیم ایدم جك ، بی طرف ، مستقل و مقتدا بر هیئت علمیه و ادبیه سی بولوعاق لایدر . ۱۶۵ ده قاردینال (ریشلیو) نك آئنده دوغان ویا لکزاونك خوشنه کیدنلردن تشكیل ایدن Académie Française بوكونکی نك یاننده بر رشیم ایدی . بزمکی نك ده ، رشیم ، جنین ، طفولیت ، رشد ، کمال دورلری اولاجقدر .

غالب عطا بك

آقاده ملرك بر ایشه یارامادق لری - فرض محل اوله رق - قبول ایدله بيله متمدن مملکتلرده آقاده میلر بولنسنه نظراً اونلرك ، متفکرلری بولنان بر قوم ايجون لزوملی برزینت اولدق لریه ایناعق ايجاب ایدر . بر آقاده مى سوسدن عبارت ده اوله ، مملکتلرینك تعالیسنه فعلاً ویا فکراً چالیشمش و طنداشلری بر آره به طویلانغه یارامسی بر فضیلتدر .

حال بوكه آقاده میلرك برزینتدن عبارت اولمادق لرینه بر مملکتده علمی تأسیسه و اونلرك ترقیسنه ، لسانك كالكه و ظرافتنه نه قدر بویوك خدمت ایلدك لرینه بوتون تاریخ علوم شاهددر . بزده ده آقاده مى بولنسنی ایسته مه مك مملکتلرده علومك ترقیدی ، توركیه نك ده زیاده كوزلشمسی و تورك دیلنك ده مكممل ودها ظریف اولسی لزومنی انكار دیمكدر .

مدرس کوربیلی زاده فؤاد بك

بزم مملکتلر ايجون فرانسلر آقاده میسی طرزنده یعنی ، ساده یتیشمش صنعتکارلری سینه سنده طوبلایاجق بر مؤسسه دن زیاده ، اك کنج مملکتلرك بيله تطبیقنه اوغراشدق لری « علوم آقاده میسی » طرزنده بر تشكاك دها مفید اولاجنی قناعتندیم ، كوجوك ، متواضع بر « آقاده میك » مرکزله اونك اطرافنده مستقبل عالمری یتیشدیرمكه مكلف آنستیتورلر ، موزهلر وانجمنلردن تركب ایدم جك بومؤسسه ، بوكون ايجون بارلاق کورولمه سه بيله ، استقبال ايجون بك مفید اولابیلیر . بویه بر علمی مرکز ، آلدك كی قوتلردن ده اعظمی نسبتده استفاده ایدم بیلیمك چاره لرینی قولایلقله بولور .

فاضل احمد بك

مختلف مقاله لرله ایکی سته دنبری تکرار وایضاح ایتمكه چالیشدییم كی دیلرده كوندن كونه آرتان هر نوع سرکشلكه ، زوربالغه و قیروب دوکوجیلکه قارشى برلسان ضابطه سی لازمدر . بجه (آقاده مى) کله سی هر شیدن اول بوانضباط و آسایش موسسه سنی افاده ایدر . بناءً علیه شو حقیقی صوك دفعه هرکه اخطار ایتدیكى ايجون یعقوب قدری بکه متشكر اولمالی بز دیرم .

مدرس فائز صبری بك

آقاده مى تشكیلنك لسان و ادبیات ساحه سنده كی لزومنه دائر بر فکر سرد ایدم جك دكلم . یالکز علمی ساحه ده لسانلرده كی ضعف و نقصانلر یوزندن هر کون نه بویوك صیقتیلر ايله قارشیلشمقده اولدیغمزی سولك ایسترم . درس لر مزی حاضرلار ، یازیلر مزی بازار و ترجمه و تألیف ايله اوغراشیرکن بز خوجالر و مؤلفلر ، هر بریمز باشقا باشقا اصطلاحلر وضع ایدوب کیدیورز . هرکس کندی کیفته کوره حرکت ایدیور . علمده كی آنارشى ده بویه جه آرتدقه آرتیور . بر آن اول اوکنه کچلمسی لازم کلن بو وضعیتی اصلاح ايجون بر آقاده مى تشكیلنه امكان بولونامازسه بيله ، هیچ اولماز ايسه آتی ده بر آقاده مى به وجود ویره جك بر نوه یارتیلسه یدی نه بی اولوردی .

مدرس رکه زاده فاضل نظمی بك

حد ذائنده زنکین و عرب و فرس خزیه لغاتندن اقتباس ایتدیكى جواهر کلمات ايله شو حالحه حقیقه ربع مسكونك اك كوزل واك شیرین وعینی زمانده

ملی تعلیم وزیری اعضاسننده عوفی بك

ملی تعلیم و تربیه اعضاسندن عوفی بك کندیسنه (آقاده مى تأسيسه طرفدار میسکز ؟ طرفدار ايسه كز بوصورتله تشكیل ایدم جك هیئتك و طائفی نه اولمالیدر ؟) سؤالنه شو جوابی ویرمشلردر : « توركیه نك بر طاقم اكسپکری اولدینی سولله . مشدم . بواشیرلر ايجون - ایستر آقاده مى ، ایستر آنستیتو ده نیلین - جدی علم آداملردن متشکل بر هیئته لزوم واردر . فقط فرانسلر آقاده میسی شكلنده بر آقاده مى به طرفدار دکیلیم ؛ دارالفنون مز بوطر توركیه نه نستیتو سی بجه ، اولجه بحث ایتدیكم تبعلر ايجون اك ابی مؤسسه اولور . بویه بر مؤسسه نك مطلقا استانبول دارالفنوننه ملحق اولماسی ده ضروری ده کیلدر . آنادولوده مثلاً قونیه ده ، نك فاكولته لی بر دارالفنون آجیلابیلیر و بو منحصرأ (تورك فیلولوژیسی فاكولته سی) اولابیلیر . (تدریس) و (تدرس) اطرافنده دور ایتمه بن علمی مساعی ايجون اوروبائی اصولده چالیشایله جك علم آداملر مز یوقدر . بوسيله آقاده مى به صرف ایدم جكمز یارانی بویه فاكولته لره نه نستیتولره ویرمك دها فایدالی اولور طن ایدیورم .

مدرس علی صیبر بك

بزده تأسيس ایديله جك آقاده مى ویا آنستیتونك ايلك ایشلرندن بریسی لسانكك صوتی و آهنگنی تدقیق ایدمرك بوا ساسه كوره یکیدن بر قواعد

ايسته بر «آقادهمی» نك اسباب وجودی ووظائفك ده نه قدر متنوع ومهم اولدینی کورلیور؛ اونك ایچوندرکه وطنه ایدیهجکی خدمت دخی اودرجه علویدر، اوقدر بیوکر !

هاروره الرشید بك

بوتون بشری ترقیاتك مصدري علم ايسه وآقادهمی ده علم مسئله لری ایچین (اوتوریتیه) بر مرجع ايسه بزده بوكا شدتله لزوم واردر. باخصوص علمی اصطلاحلریك آتارشدین قورتارلسی کبی، عرفان حیاتزده خبری تکامللری موجب اوله جق بعض دوشونجه لریمی عرض ایدیهجک صلاحیتدار بر مرجع بولامایم ایچین بن بواحتیاجی هرکدن فضله حس ایتکدهم.

بونس نادری بك

مطلقا آقادهمی دییه تخصیص اولونه جق شی اولیه: «اول !» دیمکله اولیوریهجک شیلردن دکلدر. اکر آقادهمی جمعیتده علمی بر محیطك محصله سی دیمک اولاجقه اوندن اول علمی محیطك - عالم و علمه اشتیاق و بیت بسله یلر اعتباری ایله - تأسسی کورمککمز لازمدر. بونك تأسسی ایچونده جمعیتی اداره ایدن اجتماعی قانونلرک بوتشکله مساعدبر جریان وانسجام آله سنه احتیاج واردر. بونقطه دن حیاته یکی دوغمنش عد ایدیهیله جکمز یکی تورکیه نك بونکون بری دیگرینه تقدیم اولونه مایان بیک بر احتیاج ایچنده جیریندیفنی کوروروز. بوبیک بر احتیاجك باشنده ايسه هر شیئه حاکم اولارق اقتصادی مسئله لرك کلدیکنی تحقیق ایتك نهایت کوچ برشی دکلدر. مملکتده حقیقی علم حیاتك تأسسی ایچون دیگر اجتماعی و بومیانده بالخاصه اقتصادی شرائطك نورمال بروضیت آله سنه احتیاج بولوندیفنی قبول ایتك ضرورتی واردر. «جمهوریت» ك طبی محرری دوقتور عثمان شرف الدین بك کندی مسلکنده، یعنی فن ساحه سنده علمی صلاحیتك ناصل تکیون وانکشاف ایدیهیله جکنی وبزده حالك ناصل جریان ایتکده بولوندیفنی یاقینده غزته مزده نشر ایدیهیله جک بر مقاله سیله ایضاح ایله به جکدر. کچینه دردی ایله معلول اولان انسانلرک علمی صلاحیت ذروه سنه ارتقا ایتله لری هر حالده قولای برشی دکلدر. یعقوب قدری بکک کوزه ل یازیلرنده یالکز بر قصور واردر: محترم ادیب (آقادهمی) نك لزومندن بحث ایدیه رکن کوزینك اوکنده هپ (ادبیات) ی و (لسان) ی بولوندورویور کبی کورونیور. بزجه بو موضوعه کوره عنوان دوغرو دکل. بزجه (آقادهمی) دینلجه بوتون شولی، ایله (علم) ی و (فن) ی دوشونمهی، و ادبیات ایله لسانغزی بوجرجیوه دن بر شعبه عد ایدیهیلمک ایچون آرتق تخصیصه جواز وبرمه ملی، دائماً (علم وفن کلیاتی ایچنده لسان و ادبیات) دییه ملاحظه ایتله ی. یالکز لغت و یالکز ادبیات ایچون آقادهمی اولاماز. ذاتاً ادبیاتی ولسانی علمدن وفندن تجریده امکان بولونه ماز. علمی آکلایشه لسان (بالجمله علوم وفنونك افاده سی) دیمک دکلدر؟

کورولویورکه مسئله ظن اولوندینی قدر بسیط

ایدهم: اول امرده بر آقادهمیدن بکلینل خدمت نه در؟ ملی لسانی ضبط و ربط آلتنه آلتی، اونی بیانچی کله لردن امکانك مساعده سی نسبتنده مجریدایمک صرف ونحوخی تثبیت ایتك، کله لرك معاسنی قطعی و صریح صورتده تعیین ایتك، لغات واصطلاحاتی نو-بیع ایدرك لسانی زنکینشدیرمک، الحاصل ملی لسانی-فرانسزجه بر تعبیر ایله - codifier ایتکدر.

عجباً لسانغزک بوکا-تیاجی وارمی؟ اکر وارسه شوالده آقادهمی مسئله سی ده حل ایدلش دیمک اولور. کوزل و طائلی لسانغزک بونکون نه حالده بولندیفنی هیمز کوربیوروز، اوقوبوروز و... جوق دفعه ده مع الاسف آکلایه میوروز! فی الواقع افاده ده وضوح یوق، عباره لرك تشکیل وترتیننده قصور بك جوق؛ ناصل قوشورسه ق اویله قلمه آله م، ناصل تلفظ ایدیورسه ق اویله یازلم دیوروز وفناخی قونوشه ق یاکلش دخی تلفظ ایتك یته هر بریمز آیری آیری کندی بیلدیکمز و کندی حکم و تقدیر ایتدیکمز کبی یازی یازمقده هیچ بر بآس کورمیوروز [۰]. بوکا ايسه سائر هیچ بر لسانده جواز یوقدر؛ چونکه انجق صلاحیت صاحبی اولانلر طرفندن وضع ایدلش قاعده لر واردر؛ هرکس ده اوکا بالطبع اقتفا ایتك مجبوردر. حالبوکه نرم لسان بخشنده کی شوسر بازانه حرکتزدن دولاییدرکه اکثریا یازیلر مض مغلدر، اسلوب جیر کیندر، هله املا عامیله کیفیدر، دوشونوش بیله جوق دفعه جوجفجه سنه در.

اسکیدن وجود اولان معهود «باب عالی اسلوبی»، اوطمطراقی وزنجیرله عربی وفارسی ترکیات وتعبیراتی ایله نه قدر آغیر وساخته بر اسلوب ایدیه بونکونده اسلوبی سادهلشدره جکز دییه اونی بالعمس هنوز تورکجه یی یکی اوکرنگه باشلامش بر کیمسه نك منطقمز، مجریکمز، مبهم amphibologique یعنی برقاج معنالی عباره لردن متشکل طرز افاده سنه بکزه بر حاله کتیربیوروز.

اویله اولنجه بو حالك مطلقا اصلاحی لازمدر، بونی ايسه ایستر «آقادهمی» دییکمز، ایستر «محفل» نامی ویریکمز، هر حالده انجق کرچکدن صلاحیت صاحبی بر هیئت تأمین ایدیهیلر.

دیمک اولیورکه بزده آقادهمی لازمدر، همده عاجلاً تأسسی ایجاب ایتکده در. آشکاردرکه آقادهمینك یالکز لسانی اصلاح وتنظیم ایله اشتغال ایتسی کافی دکلدر: علمی، تاریخی، بدیی، صناعی، فلسفی، اقتصادی، حقوقی مسئله لری تدقیق ایله موظف شعبه لره دخی انقسام ایتسی مقتضیدر. هر حالده کوزه دیله جک الاساسلی نقطه لردن برقاجی شونلردر: (۱) تدقیق ایتك جوق اوزاماماسی ایچون اعضا عددینك حدولزومندن نه فضله، ناده نقصان اولسی، (۲) قادهمینك حاکمیتی ونفوذ واعتبارخی تأمین ایچون انجق صلاحیت و وقوف اربابنك انتخابی؛ (۳) تدقیق ایتك نقصان بولنماق ایچونده علم وفن و ادبک هر شعبه سنندن بهمه حال اختصاص صاحبیرینك بولنمسی.

[۰] لسان بحثنه دائر اوزونجه بر حسب عالم ثروت فنون جریده موقوفه سنك ۲۷ تشرین ثانی ۱۹۲۴ تاریخی و ۲ نومرولی نسخه سنده مندرج اولدیفندن ابرزو بیوریلورسه اوکا مراجعت اولنه ییلور.

اك نازك نكته لری بیله افاده وترجه یه اك مساعد بر لسان اولان تورکجه نرك - تذکره علیه لرنده تعیین بیوریلان دارچرجیوه ایچنه صیقشدیرلر سی غیر ممکن اسباب وعواملك تأثیریله - شو صوك زمانلرده باخصوص رسم املا نقطه نظرندن، عرض ایتدیکنی تذذبیدن تخلیصی وهرنه دنسه العاط سامعه نوازه ترجیح وبونلرک برینه اقامه اولان سامعه خراش کلمات اجنبیه دن تصفیه وتطهیری مسئله سی آرتق اغماض واعماله غیر متحمل بر مسئله در. بناء علیه، هر نه نام وعنوان تحتده اولور ايسه اولسون، شیمدیلك لسانغزك لغاتی جمع وتدوین والفاظ تورکیه نك رسم املاسی تثبیت وتعیین ایله اوغراشه جق وبنابرین ایلروده آجلاه جق دیگر شعبات علمیه ایچون مقتضی زمین اشتغال وتنبی احضار ایدیهجک ایکی هیئت علمیه نك عاجلاً لزوم تشکیلی رأی ومطالعه سنده اولدیفنی، احترامات...

مدرس مصطفی شکیب بك

فرانسزلرک مشهور قرقلر آقادهمیسی، بوقسه آنستیتورلی؟ بعضیلر من برنجی به، بعضیلر منایکنجی به متایل. تکامل کوزیله باقاندلرایسه آقادهمینك غیر مشهور ویانیم مشهور بر مؤسسه اولارق دوغدیقه واصل شعور وغمده نك آنستیتورلرده بولوندیفنه قائمدر. چونکه ده ایچه تعضو ایتنه دن تجربه سز بر مشیمه دن دوغان آقادهمی اوتنه دنبری اولدیفنی کی دائماً «ادبی برقلوب» قالمقه ویازواله محکومدر. آنستیتور ايسه بوشکلز وجودك غلط طبیعیتکنی اونوندیران ویا هیچ اولمازسه سترو تعمیر ایدنه طبیعی وجانی مؤسسه لردر. زیرا اختصاصی و احتیاجه کوره منادی بر تعضوه مستعد بر حالده تشکل ایتلردر. بریننده کی شکلزلرک وکرفتک برینه دیگرنده فرقلیق وایشلکک کورولور. تشبیه جائزه آنستیتور، علم وحرث پارلامنتوسنك باشی ایکن آقادهمی بونك باشنه کچیریلک اوزره قالمش یادکار اسکی بر تاجی آکدیرر. تاجیمی، بوقسه اونی طوته جق باشیمی؟

مدرس محمد علی عینی بك

بوندن یتیم سکز سنه اول صدر اعظم مصطفی رشید پاشا استانبولده انجمن دانش نامیله بر آقادهمی تأسیس ایتدیرمشدی. تقویم وقایع [نومرو ۴۴۹ سنه ۱۲۶۷] بوبله بر مؤسسه علمیه نك تأسسی لزومنی اثبات ایدن دلایلری یازیور. بونلری بونکون ده قوتلی بر شکلده تکرار ایدیهیلیرز. شوفرک ایلکه آرتق سکسان سنه اولکی حالده دکلز و شیمدی بر آقادهمی بی یاشاندیراجق عناصر علم وعرفانه مالکز.

مدرس وهید بك

آقادهمی لازمی؟ دکلکی؟ بوکا هان بلاردرد: «لازمدر، حتی الزمدر» دیه جکم وشونی ده علاوه ایدیهجکم که «بشقه هیچ بر مملکتده هنوز بر آقادهمی تأسس ایتش اولماسه بیله نرم هرکدن اول بونی تأسیس وایجاد ایتنه مزه لزوم عاجل واردر». ایچومی... ایضاحاتم واقعا معلومی اعلام قیلندن اوله جق ايسه دم مدعای اثبات ایچون مقصدی تشریح

علم و کسری

عقل و کوکل

— ۲ —

برنامه‌تر زیارتخانه کشیش در دیوارلرده بر جوق
رسم کوسترمش و دیمشکر که : « بوآدامر نه‌لکلی
ردکز یولیلنه جیقارکن مقدس روحلره ، اولیایه
آداقلر آدایارق قضا و بلادن قورتولانلردر .
زیارتجی ده جواباً : « آداق یایدقلمی حالده قضا
و بلادن قورتولامایانلرک رسملری نرده ده عیبا ؟ »
دیمش . بوحکایه عقلک کفایتسزلکنی ادعا ایله کوکله
سیغیمق ایستیلره قابل تطبیقدر . شبهه یوق ،
اوزون دوشونجه لره ، محاکمه لره ، استدلال لره ،
تقید و مناقشه لره لزوم اولمیشین ، ساده جه قلبنک
الهامنه قایلارق بوبوک موفقیتلره مظهر اولان کیسه لری
تاریخ کوسترمکده در . فقط بورقاج مظهریتلیه
مقابل عینی بولدن کیدن نه قدر بدبختلرده موجوددر !
دکلمر ، بلکه تعمیق اولوندینی نسبتده مغلقدر ،
و اونک حلی همان بوکونک یارینک ایشی دکلمر ، آز
جوق زمان مسئله سی و هر حالده بک جوق مسامی
وفدا کارلق مسئله سیدر . بزه قالیسه (آقاده می)
مسئله سنی حل اتمک ایچون علمه و فنه لایق اولدینی
اعتبار و اهتنامی و بر مکله و بونک ایچون ده هر شیدن اول
دارالفنونه ممکن اولدینی قدر فضله ذات و زمان اضافه
ایتمکله ایشه باشلامایدر . بزه حقیقی نورک آقاده میسی
آنجا دارالفنوندن دوغه بیلیر . دارالفنون خواهجه لرینه
کندیلمی احتیاجدن مستغنی قیلاجق معاشلر و بره رک
اونلردن علم و فن بولنده جدی چالیشمه لر طلب
ایتمه لی بزه . دارالفنوندن بیشه جک قابلیتلی ، یکی
عالم اوله لری ایچون ، حمایه ایتمه لی بزه . بویه لکله
اولا مملکتک بوتون حیاتنده ناظم رولنی اوینایه جق
ایلك علمی صلاحیت ، معنوی دارالفنون سلطه سی
تشکل اتمش اولور ، و آرتق (آقاده می) لرده اونک
بک طبعی بر نتیجه سی اولارق پی در پی وجوده کلش
بولونور . یعقوب قدری بک آقاده میسی ده اوکلدن
بر جزو اولاجقدر .
یعقوب قدری یکی یاقوب قاووران عاجل مسئله یه
کلنجه ، که لسان و ادبیاته عطف اولونه جق خصوصی
براهتامدر ، او خصوصده کنیدیلمه تماماً هم فکرز .
حقیقی آقاده میلرک نأسنه انتظاراً لسانی تنظیم اتمک
و ادبیاته انشراح و بر مک ایچون نه لازم و نه ممکنه
پایلا قونوله لیدر . معارف و کالتک بوسنه لسان ایچون
بر هیئت تشکیل ایده جکنی خبر آیلورز . اعلادر .
ادبیات ایچون عالی حمایه لره مظهر بر محفل وجوده
کنترلون . اعلا اولور . باقیمسزلق بوزندن بوللری
شاشیروب غیب اولان نیجه قابلیتلر وارد که دولته
کوره هیچ صایلاجق مکافاتلره اورتبه جیقارایلیرز .
علی الاعلا اولور . بونلر پاییلیرسه صانیرز که شمیدلک
یعقوب قدری بک ده تطمین ایدلش اولور ، هر کس ده .

ایسته تاریخک قیدایتمه دیکی ، اتمکله لزوم کورمه دیکی
بونلردر . حالبوکه کوکل الهامنک نه درجه ده مؤثر
اولدینی تعیین ایلمک ایچون هر ایکسینی ده بیلیمک
لزوم واردر . بونقطه ده لایقله سنور ایدله دیکه
اوتهدن بریدن طولایلش بر قاج مثال ایله انسانک
حیاتده موفقیتی سری ، انقلابلرک مایعونجی شوراده
و بوراده در دیمکله هیچ بر صلاحیتمز یوقدر .
دیگر اعتراضه ، قیمتلی ، کوزل ، ابی شیرلرک
نه اولدقلمی بیلرکلی حالده قیمتسز ، جیرکین ،
فنا شیرلر پشنده قوشمقدن فارغ اولامایانلره باقارق
بیلکینک نأثیرسزلکنک اثباتنه کچورم . واقعا
بومشاهده دوغوردر : جوق کره انسانلر بیلرکلمرینک
دوشوندکلمرینک ترسنه حرکت ایدرلر . مجرد مفهوملر
حالده تصور ایلمه دکلمی ابی شیرلی اعمال ایدره رک
نأثرلر ایچنده دویقلری جاذبه لره تبعیت ایدرلر ،
حتی بوجاذبه لر تماماً کونوقطیلره دوغرو اولنری
سوروکله بیله ! معمایه بواقعه نک حسن تفسیر
ایدلیدی محققیدر ؟ بکاویله کلیبورکه اوندن جیقاریلان
نتیجه لر مقدماتی جوق آشمنده در . فی الواقع هر تصور
عینی قوتده دکلمر و انسانک تصور و تصدیق ایله دیکی
شیرلرک عکسنه حرکت ایلمه سی ساده جه اوتصورلره
اوتصدیقلمه خاص اولان ضعفدن ، وضوحسزلقدن
نشأت ایده بیلیر ، فکر ایله احتراض آراسنده کی
مجادله ده فکرلی سائقلرک مغلوب اولماسی اونلرک
وضوح ایله ، بوتون زنکیتمکله قاورانلیمامش
اولاسندن ایلری کله بیلیر . لایقله معناسی تحدید
و تعیین ایلمه من قوللاندیغلمر کله لر لغتجه مزده اکثری
تشکیل ایدر . کوزلکی ، ایلمکی ، قدسیتی افاده
ایدنلرده عینی وضعیتده بولونا بیلیرلر . قارشیمده
دکزده بوغولق اوزره بولنان برآدامی قورتارمق
ایچون کندیمی تهلکایه آغام لازم کلدیکنی مبهم بر
صورنده بیلورم ؛ لکن برمدت قیمیلدایورم .
جی بوکوزل حرکتدن آلیقویان نه در ؟ شبهه یوق که ،
بوبوک بر مقیاسده ، وظیفه می لایقله و اطرافیه واضح
بر صورنده قاورامامش اولامدر . بووظیفه فکرلی
بزه بوغورمش ، هر هانکی تجربه لرمدن بعضیلریله
اوی زنکیتمکلمریمش ، غیله می اونک خدمته قویا .
بیله جک بر قابلیتده بولومش اولسه بدم هیچ دورماز ،
پایلماسی لازم کلنی یاباردم ، واجبی واقع قیلاردم .
حالبوکه بووظیفه حقدنه کی فکر بر ایکی مبهم کله ایله
خلاصه اولونوبورسه بندن نه بکله نیر ؟
فقط ، ده نیور ، بالخاصه بوفکرلر و بوفکرلرک
زنکیتمکلمرکه مهلکدر . برطرفدن علمک بی پروا
الریله دو قوندینی هر مقدسک مادیشدیکنی ، باغایلا
شدیغنی کوروپورز . دیگر طرفدن انسان کندی
کوکله توجه ایدیمی ، حل اتمکله مکلف بولوندینی
بوتون عمل مسئله لری نفسنه باغلامشدر ، بناء علیه
اونلره علاقه سی اونسنده آرمشدر ، حالبوکه عینی
مسئله لری ، خارجی عالمی تدقیق ایدن علمک همتیه حل
ایتمک ایستیلر ، استرایسته مز ، اونلره قارشی عالمک وضعیتنی ،
یعنی حرارتسز ، میلانسز سیرجی وضعیتنی آلاچقدرلر .
فقط بونلر هیچ بر زمان اثبات ایدیلیمیه جک
ادعالردن عبارتدر . علم نه دن طولای مقدسانی بیقسن ؟
منشألری تحلیل ایدیکندیمی ؟ تکامل ایله تبدله معروض ،
بناء علیه اضافی بر قیمت مالک اولدقلمی کوستردیکندیمی ؟
فقط هر ایکی احتمالکده وارد اولمادینی جوقدنبری

کوستریشدر . تکاملی کوسترن تاریخنی سنور ایدر . اگر
هر هانکی اجتماعی عقیده و یا عایل ، ساده جه تاریخی منشأی
تدقیق ایدیلنجه بیقیلیرسه ، بوندن شونتیجه بی جیقارمه
مجبورز : اوعمده بی ، اونعایی حال حاضرده ادامه
ایندیرن هیچ بر سبب یوقش ، اونک بوتون قونی
ماضی یادکاری اولماسندن عبارتمش . ابتدائی انسانلرک
(واحتمال بزمده بک اسکی اجدادیمزک) دینی ،
سحری اعتقادلره بناء یامیاملق ابتدکاریخی اوکر ، مکدن
منشأر اولایاجغمز کبی بجه به مربوط اسکی هفت
تلفیسنک نه کبی اجتماعی شرائطه باغلی واونلره برابر
اورتادن قالمغه محکوم اولدینی اوکر نتیجه عفتدن تماماً
محروم قالمایاجغمز آشکاردر .
حیاته قارشی الباطل اعتقادلردن بری ده هر شیشک
اصلنده کی قیتمک هیچ بر وجهله تغیر اتمیه جکنی قبول
ایتمکدر . بوکون یاقین آقربا آراسنده اولنجه یاساغنک
اصلنی اجتماعیاتجیلر اکزوغامیا قانوننده بولورلرسه
وبوقانونکده فلان فلان فکرلره منسند کوزوکدیکی
بزم آرتق بوفکرلره مالک بولونمایدغمی کوسترلرسه
بوندن اولنجه یاساغنک اورتادن قالماسی لازم کلدیکنی
حکمنی جیقارا بیلیرمی بزه ؟ شبهه سز که خایبر ، حیات
هر کون یکی شکللر اورتابه قویقنده در . و هر آنده کی
شکل ، منشأنده کی عنصرندن تماماً مستهل اولارق
محاکمه و تقدیر ایدلک ایستر . فردلر حقدنه ده اکثریا
عینی باطل اعتقاده تابع قالارق محاکمه لرده بولونورز :
بر صدراعظمک اصلنده پوسته مأموری اولماسی
اونک قیمتسز برآدام اولدینی اثبات ایدرمی ؟ عینی
صورته بوکونکی مدینتمز ، معنوی قیمتلریمز ،
اصلنده بر جوق باطل اعتقادلره بسله نیش اولسلر
بیله بواقعه اونلری استخفاف اتمک ایچون بر سبب اولاماز .
اساساً بو باطل دینیلن اعتقادلرک هیچ ده باطل
اولمادقلمی ، اونلرکده کندیلرینه کوره بر حقیقت
احتوا افاده ایلمه دکلمی یکی بر علم ، اجتماعیات علمی
اثبات اتمکله اوغراشایورمی ؟ ده شیمیدین بو علمک
الده ایله دیکی نتیجه لر فکره یکی افقلمر آچمشدر .
دورقه مک تورکجه به ترجمه ایدلش اولان « دین حیاتنک
ابتدائی شکلری » بزه هر دینک اجتماعیات علمنه کوره
بر حقیقت حصه سی احتوا ایلمه دیکنی ، جیمینک « لاعقلی »
اولدینی کوسترکن آرتق وجدانه خاص بر منطق ایجادیه
اوغراشوب حقیقت بولق ایستیمک ، بیپوده زحمت دکلدیر ؟
عالمک شخصنه کلنجه ، ضیا کوک آلیک منالی
بزه نرددامکانی بر افاز : اونک قدر نورک کندینه
خاص قیمتلری ده شک ایستیمش ، منشألری آرا .
شدیرمش ، وعینی زمانده قیمتلری علمک وضع
ایلمه دیکنی ظن ایدیکی معیاره کوره تعیین اتمک
آرزوسنده بولومش هیچ بر متفکره آراسنده مصادف
اولاماز . فقط بینه عینی زمانده ، اونک قدر مفکوره سته
مقدساتنه مربوط واونلر ایچون فدا کارلره حاضر
برینی ده کوسترمک اولدقلمه کوجدر . ضیا کوک آلب
هم عالم ، هم مفکوره جی اولق ایچون علم ایله مشغول
اولدینی آنلرده دینی اونوتغه مجبوریت حسن ایلمه .
پوردی . بو محترم متفکرک منالی عقل ایله کوکل
آراسنده دولماز بر اوچورومک موجودینی فرض
ایدنلرک و همه قایلدقلمی اثبات ایچون کافیدر .

محمد عزت